PROJEKT

UCHWAŁA NR ……/……/2026
RADY GMINY WIŚNIEW
z dnia …… 2026 r.

w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich, sposobu ich rozliczania i rozszerzenia katalogu osób uprawnionych do tych usług

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662 z późn. zm.) oraz art. 50 ust. 6, 6a i 6b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 639 z późn. zm.) Rada Gminy Wiśniew uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwała określa:

1) szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
2) szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat za usługi, o których mowa w pkt 1, oraz tryb ich pobierania,
3) szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres tych usług oraz sposób rozliczania ich wykonywania,
4) rozszerzenie katalogu osób uprawnionych do usług sąsiedzkich.

§ 2.

1. Usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze przyznaje się osobom spełniającym przesłanki określone w art. 50 ustawy o pomocy społecznej.
2. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania świadczy się z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb osoby korzystającej z usług, jej sytuacji osobistej, rodzinnej i zdrowotnej oraz standardu świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania określonego w przepisach wydanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej.
3. Zakres, okres i miejsce świadczenia usług opiekuńczych ustala się w decyzji administracyjnej.

§ 3.

1. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania mogą być przyznane w formie usług sąsiedzkich.
2. Usługi sąsiedzkie mogą być przyznane jako samodzielna forma pomocy albo jako forma uzupełniająca inne usługi opiekuńcze.

3. Usługi sąsiedzkie mogą być świadczone równolegle z innymi usługami opiekuńczymi, jeżeli zakres potrzeb osoby korzystającej z pomocy uzasadnia takie rozwiązanie.
4. Rada Gminy Wiśniew rozszerza katalog osób, o których mowa w art. 50 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej, o osoby, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę, a także wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych.

§ 4.

1. Usługi sąsiedzkie obejmują w szczególności:
1) pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych,
2) podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, w zakresie niewymagającym specjalistycznej wiedzy i kompetencji.
3) zapewnienie kontaktów z otoczeniem, w miarę potrzeb i możliwości.
2. Zakres usług sąsiedzkich dostosowuje się do indywidualnych potrzeb osoby korzystającej z usług, z uwzględnieniem jej sytuacji osobistej, rodzinnej i zdrowotnej.
3. Wymiar usług sąsiedzkich ustala się indywidualnie, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb osoby korzystającej z usług oraz zakresu niezbędnej pomocy.
4. Usługi sąsiedzkie mogą być świadczone we wszystkie dni tygodnia, w wymiarze ustalonym w decyzji administracyjnej.
5. Zakres, wymiar, okres i miejsce świadczenia usług sąsiedzkich określa się w decyzji administracyjnej.

§ 5.

1. Wykonanie usług sąsiedzkich podlega rozliczeniu na podstawie rzeczywistego czasu ich świadczenia.
2. Dokument potwierdzający wykonanie usług sąsiedzkich zawiera co najmniej:
1) imię i nazwisko osoby korzystającej z usług,
2) imię i nazwisko osoby świadczącej usługi,
3) datę świadczenia usług,
4) godzinę rozpoczęcia i zakończenia świadczenia usług,
5) liczbę faktycznie przepracowanych godzin,
6) rodzaj i zakres wykonanych czynności,
7) potwierdzenie wykonania usług przez osobę korzystającą z usług, z uwzględnieniem ust. 3.
3. Jeżeli ze względu na stan zdrowia lub inne szczególne okoliczności osoba korzystająca z usług nie może potwierdzić ich wykonania, sposób potwierdzenia ustala Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśniewie, z uwzględnieniem okoliczności sprawy.
4. Dokument, o którym mowa w ust. 2, osoba świadcząca usługi przekazuje do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiśniewie do 10. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym usługi zostały wykonane.
5. Dokument potwierdzający wykonanie usług stanowi podstawę do ustalenia liczby godzin faktycznie wykonanych usług oraz wysokości odpłatności, jeżeli odpłatność jest należna.

§ 6.

1. Odpłatność za usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz usługi sąsiedzkie ustala się w zależności od dochodu osoby korzystającej z usług albo dochodu na osobę

w rodzinie, w odniesieniu do kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej, zgodnie z poniższą tabelą:

Dochód w stosunku do kryterium dochodowego	**Usługi opiekuńcze i sąsiedzkie – osoba samotnie gospodarująca**	**Usługi opiekuńcze i sąsiedzkie – osoba w rodzinie**	**Specjalistyczne usługi opiekuńcze – osoba samotnie gospodarująca**	**Specjalistyczne usługi opiekuńcze – osoba w rodzinie**
Do 150%	0%	0%	0%	0%
Powyżej 150% do 200%	10%	15%	20%	25%
Powyżej 200% do 250%	25%	30%	35%	40%
Powyżej 250% do 300%	40%	45%	50%	55%
Powyżej 300% do 350%	55%	60%	65%	70%
Powyżej 350% do 400%	75%	80%	85%	90%
Powyżej 400%	100%	100%	100%	100%

2. Wysokość odpłatności ustala się w decyzji administracyjnej przyznającej usługi.

§ 7.

1. Koszt jednej godziny usług opiekuńczych ustala się w wysokości 150% minimalnej stawki godzinowej ustalanej na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.
2. Koszt jednej godziny usług sąsiedzkich ustala się w wysokości 150% minimalnej stawki godzinowej ustalanej na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.
3. Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych ustala się w wysokości 300% minimalnej stawki godzinowej ustalanej na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

§ 8.

1. Na wniosek osoby korzystającej z usług, jej przedstawiciela ustawowego albo pracownika socjalnego może nastąpić częściowe lub całkowite zwolnienie z odpłatności, jeżeli występują przesłanki określone w niniejszym paragrafie.
2. Częściowe zwolnienie z odpłatności może nastąpić, jeżeli ponoszenie opłaty stanowi nadmierne obciążenie budżetu osoby korzystającej z usług lub jej rodziny, w związku z:

1) ponoszeniem udokumentowanych, niezbędnych wydatków związanych z leczeniem, rehabilitacją, zakupem niezbędnego sprzętu rehabilitacyjnego lub medycznego albo stosowaniem diety zaleconej ze względów zdrowotnych,
2) korzystaniem z usług przez więcej niż jednego członka rodziny,
3) ponoszeniem odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub innej placówce zapewniającej całodobową opiekę,

4) koniecznością sprawowania opieki nad innym członkiem rodziny wymagającym stałej lub długotrwałej pomocy,
5) wystąpieniem zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej, powodujących istotne pogorszenie sytuacji materialnej osoby lub rodziny.

3. Całkowite zwolnienie z odpłatności może nastąpić, jeżeli:

1) skutki zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej powodują, że ponoszenie opłaty uniemożliwia zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych,
2) po uwzględnieniu sytuacji dochodowej, rodzinnej i zdrowotnej osoby korzystającej z usług oraz wysokości jej niezbędnych wydatków ponoszenie opłaty zagraża zaspokojeniu podstawowych potrzeb życiowych, a występuje co najmniej jedna z okoliczności wymienionych w ust. 2.

4. Przy ustalaniu zakresu częściowego zwolnienia uwzględnia się wysokość dochodu, udokumentowanych niezbędnych wydatków, wysokość należnej opłaty oraz wpływ tej opłaty na możliwość zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych osoby korzystającej z usług.
5. Zwolnienie przyznaje się na czas określony w decyzji administracyjnej. W przypadku utrzymywania się przesłanek zwolnienia może ono zostać przyznane ponownie po ponownej ocenie sytuacji osoby korzystającej z usług.

§ 9.

1. Odpłatność za usługi ustala się miesięcznie, na podstawie liczby godzin usług faktycznie wykonanych w danym miesiącu.
2. Miesięczną wysokość odpłatności stanowi iloczyn liczby faktycznie wykonanych godzin usług, kosztu jednej godziny usług oraz procentu odpłatności określonego w § 6.
3. Odpłatność za usługi uiszcza się do 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym usługi zostały wykonane, na rachunek bankowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiśniewie wskazany w decyzji administracyjnej.
4. W przypadku świadczenia usług przez część miesiąca odpłatność ustala się wyłącznie za faktycznie wykonane godziny usług.

§ 10.

W przypadku śmierci osoby korzystającej z usług nie pobiera się odpłatności za usługi wykonane w miesiącu, w którym nastąpiła śmierć.

§ 11.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wiśniew.

§ 12.

Traci moc uchwała Nr XX/140/04 Rady Gminy w Wiśniewie z dnia 29 listopada 2004 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na usługi, pomoc rzeczową, zasiłki na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłki okresowe i zasiłki celowe będące w zakresie zadań własnych.

§ 13.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

UZASADNIENIE

Podjęcie uchwały ma na celu określenie na terenie Gminy Wiśniew szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a także warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania.

Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej rada gminy określa w drodze uchwały szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za wskazane usługi, warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz tryb ich pobierania. W przypadku organizowania usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy określa również szczegółowe warunki ich przyznawania, wymiar i zakres oraz sposób rozliczania ich wykonywania, a także może rozszerzyć katalog osób uprawnionych do tych usług.

Przyjęte rozwiązania określają zasady ustalania odpłatności z uwzględnieniem sytuacji dochodowej osoby korzystającej z usług. Zastosowana tabela przewiduje stopniowy wzrost odpłatności wraz ze wzrostem dochodu, przy czym osoby, których dochód nie przekracza 150% odpowiedniego kryterium dochodowego, są zwolnione z odpłatności, a po przekroczeniu 400% kryterium ponoszą pełną odpłatność.

Uchwała określa również zasady ustalania kosztu jednej godziny usług, rozliczania faktycznie wykonanych godzin oraz możliwość częściowego lub całkowitego zwolnienia z odpłatności w sytuacjach wskazanych w uchwale.

Uchwała uwzględnia przepisy dotyczące standardu świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, sposobu ich świadczenia, monitorowania i oceny, określone w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 4 sierpnia 2026 r. w sprawie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania (Dz. U. z 2026 r. poz. 1067). Szczegółowe rozwiązania organizacyjne i dokumentacyjne, niewchodzące w zakres regulacji zastrzeżonej dla rady gminy, zostaną określone w odrębnych regulacjach wewnętrznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiśniewie.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.